

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. április 26.
(OR. en)

8406/23

AGRI 199
AGRISTR 26
RECH 147

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A Tanács következtetései a bioökonómiában rejlő lehetőségekről a jelenlegi kihívások fényében, különös tekintettel a vidéki területekre

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A Tanács következtetései a bioökonómiában rejlő lehetőségekről a jelenlegi kihívások fényében, különös tekintettel a vidéki területekre” című dokumentumot, amelyet a Tanács a 2023. április 25-i ülésén jóváhagyott.

A Tanács következtetései a bioökonómiában rejlő lehetőségekről a jelenlegi kihívások fényében, különös tekintettel a vidéki területekre

Az Európai Unió Tanácsa,

EMLÉKEZTETVE:

- az aktualizált biogazdasági stratégiáról szóló, 2019. november 29-i tanácsi következtetésekre,
- „A termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló tanácsi következtetésekre,
- a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiáról szóló tanácsi következtetésekre,
- a fenntartható kék gazdaságról szóló tanácsi következtetésekre,

FIGYELEMMEL:

- az európai zöld megállapodásra,
- a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiára,
- a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiára,
- a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiára,
- a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó uniós talajvédelmi stratégiára,
- a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervre,
- a közös agrárpolitika és a tagállamok stratégiai terveire,
- az „Irány az 55%!” intézkedéscsomagban és a REPowerEU tervben megfogalmazott célkitűzésekre,
- az európai biogazdasági stratégiáról szóló bizottsági eredményjelentésre,
- a „Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára – Az erősebb, összekapcsolt, reziliens és virágzó vidéki területek 2040-ig történő megvalósítása felé” című bizottsági közleményre,
- „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című bizottsági közleményre,
- az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaira a fenntartható fejlődés, a kereskedelem, a környezetvédelem, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése terén,

- a 2022. október 6–7-én Brüsszelben tartott, „A bioökonómia – az európai zöld megállapodás megvalósításának lehetővé tétele kihívások idején” című magas szintű konferencia eredményeire,
- a svéd elnökség által 2023. február 27–28-án Stockholmban szervezett, „Élet a bioökonómiában” című konferencia eredményeire,

HANGSÚLYOZVA

a fenntartható és körforgásos biogazdaság fontos szerepét a jelenlegi kihívásokkal való megbirkózás terén, különös tekintettel az éghajlatra, a biológiai sokféleségre, az energiára és az élelmezésbiztonságra, valamint hangsúlyozva a fenntartható és körforgásos biogazdaság jelentőségét az uniós gazdaság tekintetében, nevezetesen az alapvető termékek biztosításában, a versenyképesség növelésében, a jövedelmek diverzifikálásában és a vidéki és part menti területeken történő munkahelyteremtésben, mindeközben – a szakpolitikai területek közötti koherenciát biztosító holisztikus és horizontális megközelítés keretében – az Unió zöld átállásra és a reziliencia fokozására irányuló törekvéseihez is hozzájárulva, °

1. HANGSÚLYOZZA a bioökonómia szerepét az EU ellenálló képességében és a jelenlegi kihívások kezelésében, különös tekintettel arra, hogy a bioalapú termékek – amennyiben azok beszerzése és előállítása fenntartható módon történik – hozzájárulhatnak a reziliencia és az önellátási képesség növeléséhez. MEGÁLLAPÍTJA, hogy az éghajlatváltozás jelentette kihívás és az Ukrajna elleni illegális, indokolatlan és provokáció nélkül indított orosz agresszív háború egyaránt még inkább rávilágítottak arra, hogy fokozni kell a tiszta és megújuló energiára, a fenntartható és fosszilis tüzelőanyagok felhasználása nélkül előállított anyagokra, valamint a fenntartható, reziliens és méltányos élelmiszerrendszerekre való átállást;
2. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy a fenntartható módon előállított biomasszára és maradványanyagokra épülő bioökonómia a zöld és igazságos átállás elősegítője és eredménye is egyben, amely a fenntarthatóság környezeti, társadalmi és gazdasági dimenzióinak egyenlő mértékű figyelembevételével hozzájárul a fenntartható fejlődési célokhoz.
HANGSÚLYOZZA a fenntartható és körforgásos biogazdaság központi szerepét az éghajlat és a környezet, valamint az európai zöld megállapodás és annak stratégiai célkitűzéseinek elérése szempontjából;

3. HANGSÚLYOZZA, hogy a bioökonómia olyan, ágazatokon átívelő és holisztikus koncepció, amely képes egyensúlyt teremteni a fenntarthatóság mindhárom dimenziója között, továbbá HANGSÚLYOZZA, hogy a bioökonómia erősíti a körforgásos gazdaságot és kölcsönhatásba lép azzal a megújuló erőforrások, valamint a mezőgazdaságból, az élelmiszertermelésből, az erdőszetből, a halászatból, az akvakultúrából és a vízből, valamint a szerves hulladékokból – többek között a háztartásokból – származó bioalapú mellékáramok erőforrás-hatékony felhasználása révén. HANGSÚLYOZZA, hogy a bioökonómia ágazatai gyakran összefonódnak egymással, ami elősegíti a szinergiák kialakulását, valamint az ezen ágazatok közötti kapcsolatok kiszélesítését és erősítését. TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy a bioökonómia nagymértékben függ az egészséges és reziliens ökoszisztémáktól, és a bioökonómia és a biológiai sokféleség közötti szinergiákat elő kell mozdítani a fenntartható és körforgásos biogazdaság fejlesztése és elterjesztése során;
4. ÜDVÖZLI az európai biogazdasági stratégia végrehajtásáról szóló eredményjelentést és a cselekvési terv végrehajtása terén elért általános előrelépést, beleértve a nemzeti és regionális biogazdasági stratégiák kidolgozását, valamint a magánberuházások, az induló innovatív vállalkozások, a kutatás és az innováció mobilizálását a bioalapú iparágakban. EGYETÉRT azzal, hogy a cselekvési terv jövőbeli végrehajtása során figyelembe kell venni az Ukrajna elleni illegális, indokolatlan és provokáció nélkül indított orosz agresszív háborúnak például az élelmezés- és energiabiztonságra gyakorolt hatásait, valamint azzal, hogy egy erős, a fenntarthatóság mindhárom dimenziójára összpontosító uniós biogazdasági stratégia hozzájárulhat az európai zöld megállapodásban felvázolt célok eléréséhez. MEGÁLLAPÍTJA továbbá, hogy a jelentés kiemeli a szárazföldre és a tengerre nehezedő többszörös nyomás kezelésének és feloldásának, valamint a fenntarthatóbb fogyasztási minták biztosításának szükségességét;
5. HANGSÚLYOZZA azt a szerepet, amelyet a bioökonómia játszik a vidéki térségek dinamizmusának biztosításában, az elsődleges termelőknek az éghajlatváltozás elleni fellépés és a zöld átállás melletti mobilizációjában, valamint a munkahelyek, a növekedés és az esélyegyenlőség megteremtésében és fenntartásában az EU egészében és annak régióiban. HANGSÚLYOZZA annak fontosságát, hogy fenntartható megoldások szülessenek a vidéki térségekben, valamint hogy a bioökonómiai ágazatokban biztosítva legyen a jövedelmek növelése és diverzifikálása az elsődleges termelők, a földtulajdonosok, a kis- és középvállalkozások és más vidéki szereplők számára, többek között az e termelők teljes körű integrációját biztosító új hozzáadottérték-láncok és üzleti modellek révén;

6. TISZTÁBAN VAN a bioökonómiának az innováció vidéki térségekbe történő eljuttatásában játszott szerepével, valamint a jelenleg rendelkezésre álló finanszírozási eszközök egymást kiegészítő módon történő felhasználásának szerepével; ilyen eszköz többek között a közös agrárpolitika, a Horizont Európa keretprogram, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap, az Európai Helyreállítási és Rezilienciaépítési Alap, a Kohéziós Alap, a LIFE program, az Innovációs Alap és az Igazságos Átmenet Alap. TISZTÁBAN VAN az olyan kezdeményezések fontosságával, mint az „Intelligens falvak” stratégia, a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerség és az induló innovatív falvak új koncepciója;
7. TISZTÁBAN VAN a fenntartható és körforgásos biogazdaság szerepével a helyben és regionális szinten rendelkezésre álló erőforrások új, ágazatokon átívelő és kölcsönösen összekapcsolódó, fenntartható és társadalmilag igazságos hozzáadott értékláncok kialakítása révén történő hasznosításában. E tekintetben HANGSÚLYOZZA a regionális és helyi sajátosságok elismerésének és kihasználásának fontosságát, a kis, földrajzilag elszigetelt gazdaságok és a legkülső régiók sajátosságait is beleértve;
8. ELISMERI a bioökonómia értékét az EU vidéki területei számára megalkotott hosszú távú jövőkép, valamint az uniós vidékfejlesztési cselekvési terv végrehajtása szempontjából, valamint a vidéki területek kohéziójának előmozdításával kapcsolatos jelentőségét, beleértve a társadalmi méltányosságot és az igazságos átmenetet;
9. HANGSÚLYOZZA az élelmiszerrendszer átállásának fontosságát, valamint a bioökonómiában, az innovatív módszerekben és más természet alapú gyakorlatokban rejlő lehetőségek további feltárásának fontosságát az egészséges és tápláló élelmiszerek és takarmányok biztosítása érdekében, az elővigyázatosság elvének figyelembevétele mellett;
10. HANGSÚLYOZZA a bioalapú erőforrásokban rejlő lehetőségeket az olyan ágazatokban, mint a vegyipar, az építőipar, a textilipar és a csomagolóipar, valamint az ipari ökoszisztémákban és a szélesebb értékláncokban a bioalapú anyagok iránti megnövekedett piaci keresletben rejlő lehetőségeket. KIEMELI a megújuló anyagokban és termékekben megvalósuló szén-dioxid-tárolás fontosságát;

11. TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy fontos az innovatív tápanyag-gazdálkodás, - újrafelhasználás és -újrahasznosítás, a bioalapú műtrágyákat használó fenntartható gazdálkodás, valamint a fenntartható állattenyésztés – például a területalapú állattenyésztés – szerepe, és HANGSÚLYOZZA, hogy a fenti gyakorlatok hozzájárulnak a tápanyagciklusok zárt körfolyamatba kapcsolásához, amely minimalizálja a tápanyagvesztést és -szennyezést, ugyanakkor alternatívákat kínál a fosszilis alapú vagy importált tápanyagokkal szemben, és előmozdítja az élelmezésbiztonságot erősítő független és életképes európai gazdálkodási rendszert;
12. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a bioökonómia a 2023–2027-es időszakra szóló közös agrárpolitika egyik konkrét célkitűzésének szerves részét képezte, és FELKÉRI a Bizottságot arra, hogy adjon áttekintést és kövesse nyomon, hogy a tagállamok stratégiai tervei hogyan kezelik a bioökonómia kérdését. Arra ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy vegye fontolóra a bioökonómia konkrét célkitűzésként való bevezetését más szakpolitikákba és eszközökbe;
13. HANGSÚLYOZZA, hogy a bioökonómia fejlesztése során inkluzív megközelítést kell alkalmazni, és különösen azt, hogy be kell vonni az elsődleges termelőket és szorosan együtt kell működni velük, továbbá HANGSÚLYOZZA a mezőgazdasági és az erdészeti szövetkezetek által betöltött szerepet. KIEMELI, hogy a bioökonómia sikeres fejlődéséhez fontos a fiatalabb generáció bevonása;
14. HANGSÚLYOZZA az erdők többfunkciós szerepét, valamint azt a fontos szerepet, amely a bioökonómiában az erdőtulajdonosokra és az erdészeti szakszemélyzetre hárul, illetve amelyet az aktív fenntartható erdőgazdálkodás és az erdőalapú ágazat betöltenek. KIEMELI, hogy az erdőalapú termékek erőforrás-hatékony és fenntartható előállítás és használata előmozdítja a szén-dioxid-tárolást és helyettesíti a fosszilis erőforrásokat, valamint előmozdítja a fenntartható és körforgásos biogazdaságot, valamint az európai zöld megállapodás egyéb célkitűzéseinek megvalósítását;
15. TISZTÁBAN VAN az uniós kék biogazdaságban – beleértve az algaágazatot is – a part menti és a vidéki területeken történő munkahelyteremtés, az európai tengeri és édesvízi erőforrások helyreállítása, valamint az alacsony szénlábnymú termékeknek az európai piacra történő bevezetése tekintetében rejlő lehetőségekkel;

16. HANGSÚLYOZZA az erőforrás-hatékony és fenntartható módon előállított bioenergia szerepét a fosszilis energiaforrásoktól való függőség csökkentésében, beleértve az EU orosz fosszilis energiaforrásoktól való függőségének csökkentését is;
17. TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy az élelmezésbiztonság biztosítása stratégiai fontossággal bír az EU számára. TISZTÁBAN VAN egyrészt az agrár-élelmiszeripari hulladékban azzal kapcsolatban rejlő lehetőségekkel, hogy bioalapú alternatív erőforrásokat állítsanak elő a különböző ágazatokban történő fenntartható felhasználás céljából, másrészt pedig a nem hagyományos vízforrások öntözési célú felhasználásában rejlő lehetőségekkel. HANGSÚLYOZZA, hogy a biohulladékból és a bioalapú mellékáramokból származó biometán-termelés csökkenti a mezőgazdaság, a közlekedés és más ágazatok környezeti és éghajlati lábnyomát;
18. TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy az ipari dimenzió jelentős szerepet játszik a zöld, digitális és méltányos átállásban, különös tekintettel az innovatív értékláncokban részt vevő kkv-k, vállalkozók és induló innovatív vállalkozások szerepére. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a kutatás és az innováció terén elért eredményeket közelíteni kell a piachoz és biztosítani kell a bioalapú termékek jobb piaci versenyképességét, valamint hogy a kutatási eredmények ipari termelésben történő alkalmazásának felgyorsítására vonatkozó cél elérésének elősegítése érdekében jobban össze kell hangolni a kutatás-fejlesztést és az innovációt az iparpolitikákkal, többek között annak mérlegelése révén, hogy a bioökonómia terén ipari szövetséget és klasztereket alakítsanak ki. TISZTÁBAN VAN azzal, hogy gondoskodni kell a kis- és közepes méretű szereplők nagyobb szerepvállalásáról, mivel azok gyakran nem rendelkeznek a kutatáshoz és az innovációhoz szükséges eszközökkel, és ezért nem tudnak növekedni. MEGÁLLAPÍTJA, hogy „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című bizottsági közlemény utal a bioalapú helyettesítő anyagok kifejlesztésére;
19. HANGSÚLYOZZA, hogy a bioökonómia fejlődésének lehetővé tételéhez képzett munkaerőre van szükség, nem utolsósorban a vidéki területeken. ÜDVÖZLI a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy előmozdítsa a bioökonómiával kapcsolatos oktatást és készségfejlesztést. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy tovább kell fejleszteni a bioökonómiával kapcsolatos, akadálymentes oktatási rendszereket, beleértve a szakképzést is;

20. KIEMELI a kutatást, az innovációt és a beruházásokat, amelyek a fenntartható és körforgásos biogazdaságra való átállás kulcsfontosságú tényezői az EU-ban. TUDATÁBAN VAN a különböző meglévő uniós és tagállami finanszírozási eszközökben rejlő lehetőségeknek, valamint annak, hogy a fenntartható bioökonómia kialakításának további támogatása érdekében magánforrásokból további beruházási forgalmat kell mozgósítani. ARRA ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az innovatív eszközök és technológiák elterjedését, és tegye azokat hozzáférhetővé valamennyi mezőgazdasági termelő számára, beleértve az állattenyésztőket, az akvakultúrával foglalkozó gazdálkodókat és az erdészeti szakszemélyzetet is. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy az agrár-tudásátadási és -innovációs rendszer (ATIR) keretében további innovációra van szükség, valamint azzal, hogy a partnerségek, a tesztelési és a kísérleti környezetek fontos szerepet játszanak a bioökonómiában;
21. NYUGTÁZZA a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a biogazdasági tudásközponton és a biogazdasági monitoringrendszeren keresztül bővítse a szakpolitikák tudásbázisát; emellett HANGSÚLYOZZA a kutatás és az innováció, valamint a Horizont Európa szerepét annak támogatásában, ideértve az olyan európai kutatási és innovációs partnerségeket is, mint a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás, az európai innovációs partnerségek és az intelligens szakosodási stratégiák;
22. NYUGTÁZZA a BIOEAST kezdeményezés terén elért eredményeket. ARRA ÖSZTÖNZI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg ezt az együttműködést, és ÚJÓLAG HANGSÚLYOZZA, hogy – szakpolitikai támogatás és egyéb mechanizmusok révén, többek között hasonló kezdeményezések révén, lehetőség szerint a partnerországok bevonásával – támogatni kell a fenntartható és körforgásos biogazdasági rendszerek fejlesztését azokban a tagállamokban, amelyekben lassú az előrehaladás. TISZTÁBAN VAN a régiók közötti együttműködési hálózatok értékével a tapasztalatok, ismeretek és bevált gyakorlatok cseréjében. Meg kell könnyíteni a kevésbé fejlett régiók és a vidéki területek felé irányuló tudástranszfert. FELKÉRI ezért a Bizottságot annak elemzésére, hogy hogyan lehet előmozdítani a tudástranszfert, valamint a kutatási és innovációs tevékenységekben való részvételt a kevésbé fejlett régiókban és a vidéki területeken, a legkülső régiókat is beleértve;

23. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a közös globális kihívások kezelése érdekében a bioökonómia területén nemzetközi együttműködésre van szükség. Emellett TISZTÁBAN VAN azzal, hogy a bioökonómia lehetőséget nyújt a nemzetközi folyamatokhoz és kötelezettségvállalásokhoz történő hozzájárulásra;
24. FELSZÓLÍTJA a tagállamokat és régiókat, hogy holisztikus és összehangolt módon folytassák a fenntartható és körforgásos biogazdaság kiépítését, és folytassák a bioökonómiai szakpolitikákkal mint a fenntartható és méltányos átállást támogató kerettel kapcsolatos munkát, valamint hogy jobban integrálják a bioökonómiát más szakpolitikákba. NYUGTÁZZA a biomassza rendelkezésre állása kapcsán felmerülő hiányosságok kockázatát, és ELISMERI a fenntartható biomasszára vonatkozó nemzeti és regionális stratégiák szerepét. HANGSÚLYOZZA a határokon átnyúló együttműködés jelentőségét a bioökonómia fejlesztésében;
25. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy jobban integrálja a bioökonómiát valamennyi szakpolitikába, és biztosítson olyan koherens és hatékony szakpolitikákat, amelyek támogatják a bioökonómia fejlődését az értéklánc egészében, és lehetővé teszik az általa kínált megoldások kihasználását, miközben kezelik a szabályozási akadályokat. MEGÁLLAPÍTJA, hogy holisztikus, koherens, kiszámítható és hosszú távú szakpolitikai keretre van szükség az európai innovatív bioalapú megoldások elterjedéséhez és a fenntartható bioenergia fejlesztéséhez. HANGSÚLYOZZA, hogy az európai politikának figyelembe kell vennie és ki kell használnia a bioökonómiával kapcsolatos regionális és helyi sajátosságokat;
26. MEGÁLLAPÍTJA, hogy az európai zöld megállapodás keretében több olyan jogalkotási javaslat került elfogadásra vagy van jelenleg tárgyalás alatt, amelynek célja a zöld átállás folyamatának az Unióban való beindítása és végső soron a 2050-re kitűzött klímasemlegességi cél megvalósítása, valamint annak támogatása, hogy az EU modern és versenyképes gazdasággal rendelkező, méltányos és virágzó társadalommá alakuljon át;
27. SÜRGETI a Bizottságot, hogy javítsa a hatásvizsgálatait annak érdekében, hogy azok jobban figyelembe vegyék a jogi aktusok, a stratégiák és a bioökonómia fejlesztése közötti szakpolitikai koherenciát, az uniós célok megvalósításához való közös hozzájárulásukat, valamint a földhasználatra, illetve a nyersanyag- és energiaforrás-ellátásra gyakorolt összesített hatásukat;

28. FELKÉRI a Bizottságot, hogy még a következő stratégiai időszak előtt, az uniós szintű intézkedések mélyreható értékelését követően e tanácsi következtetések alapján terjesszen elő aktualizált uniós biogazdasági stratégiát és cselekvési tervet, figyelembe véve az uniós biogazdasági stratégiáról szóló eredményjelentést, valamint az Európában és a környező világban bekövetkezett változásokat. FELKÉRI továbbá a Bizottságot, hogy időközben évente tegyen jelentést a Tanácsnak a kapcsolódó intézkedéseiről.
-